

Msc. Brikena Kullolli

Msc. Merita Kollçaku (Pinari)

LIBRI I MËSUESIT

QYTETARIA

7

Shtëpi Botuese & Shtypshkronjë

BOTIME SHKOLLORE

Titulli i librit:

Libri i mësuesit

Qytetaria 7

Autorë:

Msc. Brikena Kullolli

Msc. Merita Kollçaku (Pinari)

Redaktor letrar:

Msc. Entela Lace

Arti grafik:

Studio grafike FILARA

Punoi: Enea Ziu

Botimi i parë:

FILARA, Tiranë, 2016

© Shtëpia Botuese, FILARA

Shtypur në shtypshkronjën: FILARA

Adresa:

Rruga "Sabaudin Gabrani"

Ish - kombinati "Misto Mame"

Tiranë

Tel: 04 222 88 71 / 04 225 88 01

Cel: 069 33 30 983/069 63 43 532

Cel: 068 50 29 623/069 66 99 693

E-mail: filarabotime@yahoo.com

website: www.filarabotime.com

LIBRI I MËSUESIT
QYTETARIA 7

Reformimi i kurrikulës së arsimit bazë sipas qasjes me bazë kompetencat nënkuption mësimdhënie dhe nxëniesipas së njëjtës qasje. Mësuesit, vazhdimisht, gjatë planifikimit të mësimdhënies parashikojnë veprimitari të nxënësi, të cilat e lidhin të nxënësit me zbatimin e tij në situata jetësore aktuale. Materiali ka si qëllim të ndihmojë mësuesit në konceptimin dhe planifikimin e veprimitarive mësimore që zhvillojnë kompetencat dhe të nxënësit gjatë gjithë jetës. Modelet e situatave të përfshira në këtë material shërbejnë vetëm si orientim për konceptimin dhe planifikimin e tyre nga ana e mësuesve.

KUPTIMI I SITUATËS SË TË NXËNIT

➤ Të nxënësit me situata

Të nxënësit me situata është të nxënësit që ndodh në të njëjtin kontekst në të cilin ai zbatohet.

Të nxënësit me situata i mundëson nxënësit të mësojnë nëpërmjet socializimit, vizualizimit dëgjimit, arsyetimit, reflektimit dhe imitimit. Të nxënësit fillon kur ata përpilen të zgjidhin probleme dhe të eksplorojnë situata të jetës reale për të gjetur përgjigjet e pyetjeve që kanë ose për të zgjidhur probleme. Të nxënësit me situata përfshin pjesëmarrjen e nxënësve në detyra që janë të ngjashme me zbatimet në botën reale. Synimi i tij është përmirësimi i të nxënësit me anë të motivimit të nxënësve dhe krijimit të një konteksti të pasur të nxënësi. Ai vë më shumë theksin te konteksti dhe zbatimi i njojurive se sa te memorizimi i fakteve.

Mësimdhënia vendoset në kontekste autentike që i ndihmon nxënësit të mësojnë nga përvoja reale. Përmes situatave të të nxënësit, nxënësit janë në gjendje të zhvillojnë aftësitë dhe t'i përdorin ato saktësisht. Nëpërmjet tyre nxënësit fitojnë përvoja që i zbatojnë gjatë gjithë jetës.

Në procesin e të nxënësit me situata, mësuesi nuk shikohet si i vetmi ekspert në klasë. Rol i tij shndërrrohet nga “depozita” e dijeve në atë të lehtësuesit dhe udhëzuesit.

Të nxënësit me situata përfshin përdorimin në shkallë të lartë të teknologjisë, pasi ajo krijon mundësitet e zëvendësimit të demonstrimeve praktike.

Në situatat ku të nxënësit me situata nuk mundësitet, mund të përdoren simulime ose demonstrime.

➤ Kompetenca dhe situata e të nxënëtit

Zhvillimi i kompetencës te nxënësit arrihet kryesisht përmes ndërveprimit të tij me mjeshterin e të nxënësit. Sa më shumë ai ndërvepron me mjeshterin, janë ata faktorë që përcaktojnë zbatimin e kompetencës prej tij. Dihet se kompetenca është e lidhur ngushtë dhe shoqërohet gjithmonë me situatën, familjen e situatave dhe kontekstin ku këto vendosen. E parë në këtë këndvështrim, çdo kompetence i korrespondon një situatë dhe një familje situatash, ku ajo zhvillohet, ndërtohet dhe përsoset. Në trajtimin e situatës, një rol të veçantë luajnë njojuritë dhe përvoja që zotërojnë nxënësit. Zhvillimi i kompetencës gjatë trajtimit të situatës varet nga lloji dhe numri i burimeve, të cilët i gjen dhe i përdor nxënësi. Një kompetencë është e ndërtuar vetëm nëse nxënësi e trajton plotësisht situatën në atë mënyrë që pranohet edhe nga të tjera. Kompetenca është rezultat i procesit të përkohshëm, dinamik, dialektik dhe ndërtues të trajtimit të situatës; ajo nuk është proces por produkt i situatës.

Kompetenca nuk mund të parashikohet dhe nuk mund të përcaktohet, ajo varet nga nxënësi ose grupi i nxënësve, nga njojuritë dhe përvoja e tyre, nga kuptimi i situatës, nga ajo që mendohet se mund të bëhet në këtë situatë, nga burimet që zotërohen në këtë situatë etj.

Njojuritë që ndërton nxënësi përmes veprimit në situata mund të vihen në zbatim vetëm kur nxënësi i ka të qarta situatat. Situatat janë thelbësore dhe të nevojshme për ndërtimin e njojurive nga nxënësi, por jo të mjaftueshme. Kështu, në fillim nxënësi koordinon veprimet e tij në situatë, pra e trajton atë në mënyrë kompetente. Pastaj, pasi ka përfunduar në mënyrë të kënaqshme trajtimin kompetent të

Libri i mësuesit

situatës, nxënësi analizon veprimin e tij duke qenë jashtë situatës. Ai shpreh me fjalë veprimet e tij, flet për atë që ka realizuar, përshtat dhe riorienton veprimet e tij. Nga veprimi kompetent në situatë, nxënësi kalon në reflektimin mbi veprimet duke qenë jashtë situatës. Nëpërmjet këtij kthimi reflektoes mbi veprimet e tij, nxënësi mund të shprehë me fjalë, atë që ka realizuar efektivisht në situatë. Për pasojë, përmes këtij shpjegimi, nxënësi koncepton trajtimin kompetent të situatës, e përjeton së brendshmi dhe e përvetëson atë. Ky trajtim kompetent i situatës, i shprehur me fjalë dhe përmes veprimeve, bëhet kompetencë e shpjeguar vetjake. Kjo kompetencë e shpjeguar, më pas mund të përgjithësohet, për t'u përshtatur në situata të reja.

➤ Planifikimi i situatës së të nxënëtit

Dilemat që kanë mësuesit në përcaktimin e situatave nuk lidhen vetëm me shkallën e qartësisë së përshkrimit të tyre, por dhe sa të kuptueshme e të rendësishme do tëjenë ato për nxënësit. Si mund të bartën ato në orën e mësimit, në mënyrë që nxënësit të zhvillojnë kompetencat për të trajtuar situata jetësore? Për zgjidhjen e këtyre dilemave vjen në ndihmë matrica e trajtimit kompetent të situatës.

Matrica e trajtimit kompetent të situatës (MTKS)

Situata	Veprimet	Burimet	Vlerësimi
Familja e situatave.	Kategoritë e veprimeve që lejojnë trajtimin kompetent të këtyre situatave.	Burime të ndryshme, të nevojshme për trajtimin e këtyre situatave, përmes veprimeve të përshkruara.	Pritshmëritë për trajtimin e këtyre situatave.
Shembuj situatash që i përkasin kësaj familjeje.	Shembuj veprimesh që lidhen me trajtimin e këtyre situatave.		Shembuj kriteresh.

➲ Shpjegimi i MTKS

Në ndihmë të plotësimit të MTKS, jepen shpjegimet e mëposhtme:

a) Situata

- një situatë, në të cilën do të veprojë nxënësi ose grupi i nxënësve.
- një familje situatash përbëhet nga disa situata me veti të përbashkëta.

Këtu shkruhet tema e situatës dhe bëhet një përshkrim i rrethanave të saj.

b) Veprimet

- kategoritë e veprimeve që mund të kryhen nga nxënësit gjatë situatës;
- zbatimin e veprimeve përdorimi i burimeve, strategjitë, teknikat dhe metodat e trajtimit të situatës.

c) Burimet

- burime vetjake të nxënësve: ata janë kognitive (bagazhi i njohurive të nxënësit), konative (elementet emocionale, motivuese etj.) dhe trupore;
- burime specifike të situatës: këto janë rrethanat e situatës që lehtësojnë trajtimin e saj;
- burime të jashtme: janë burime jashtë situatës që lehtësojnë trajtimin e situatës nga nxënësit.

d) Vlerësimi

Kuadri i vlerësimit saktëson:

- tipin e trajtimit të pritshëm që situata të trajtohet realisht nga nxënësi dhe të pranohet nga të tjerët.
- kriteret e vlerësimit të trajtimit kompetent të situatës nga nxënësit.

Këtu shkruhet si duhet trajtuar situata nga nxënësit që trajtimi i saj të quhet kompetent si dhe kriteret e vlerësimit.

Për konceptimin dhe shkrimin e një situate, mësuesi ndjek formatin e mëposhtëm.

- **Formati i situatës së të nxënëtit**

Në planifikimin e një situate të nxëni, mësuesi merr parasysh:

1. Rezultatet e të nxënëtit (rezultatet e të nxënëtit të programit që realizohen nëpërmjet kësaj situate).
2. Emërtimin e situatës (titulli i situatës).
3. Përshkrimin kontekstual të situatës (përbajtja e situatës në kontekstin e realizimit të rezultateve të të nxënëtit).
4. Veprimet e kryera për trajtimin e situatës.
5. Burimet (mjete, pajisje, burime të ndryshme, njojuritë dhe aftësitetë paraprake të nxënësve).
6. Vlerësimin (kur situata quhet e realizuar).

KOMPETENCAT KYÇE:**Kompetenca qytetare**

Programi i qytetarisë, si pjesë e fushës “Shoqëria dhe mjedis”, përmes kërkimit, krijon kushte në mënyrë të veçantë për ndërtimin dhe demonstrimin nga nxënësi të kompetencës qytetare.

Ky program kontribuon edhe në zhvillimin e kompetencave të tjera kyçe. Rezultatet e të nxënët të synuara nga programi i lëndës së edukim për shoqërinë nxitin, në shkallë të ndryshme, edhe zhvillimin e kompetencave të tjera kyçe.

Kompetenca e komunikimit dhe të shprehurit

Programi i qytetarisë krijon mundësi për zhvillimin e shkathtësive komunikuese. Nxënësi përdor materiale të printuara, vizuale dhe digitale, për të eksploruar dukuritë, proceset shoqërore, politike, ekonomike, kulturore etj, në kohë dhe në hapësirë. Ai mëson si të vlerësojë këto burime dhe kuptojë si gjuha mund të përdoret për të zhvilluar më tej të nxënët. Përmes diskutimeve, lojës në role, debateve, prezantimeve etj, nxënësi zhvillon shkathtësitë të të shprehurit; në mënyrë progresive ai zhvillon dhe përdor fjalorin e përshtatshëm për të komunikuar idetë, informacionet etj. në mëdise dhe për audiencia të ndryshme.

Kompetenca e të menduarit

Nxënësi zhvillon të menduarin kritik dhe krijues gjatë vlerësimit të të dhënave dhe përdorimit të tyre, teston shpjegimet dhe peshon argumentet. Ai zhvillon shkathtësitë për marrjen e vendimeve dhe strategjitet që e ndihmojnë të mendojë në mënyrë analitike dhe logjike. Programi mundëson që nxënësi të kuptojë vlerën dhe procesin e drejtimit të pyetjeve, të jetë krijues dhe të zhvillojë imagjinatën në vëzhgimet që bën në terren.

Programi i qytetarisë nxit përdorimin e matematikës dhe të mendimit matematik, për interpretimin e të dhënave etj.

Kompetenca e të nxënët

Për të mbështetur edukimin për qytetari demokratike, nxënësi shfrytëzon informacionin nga burime të ndryshme, gjykon vlefshmërinë dhe rëndësinë e tij. Në procesin e kërkimit, ai përdor teknologjinë e informacionit dhe komunikimit për përgatitjen e prezantimeve të tij dhe komunikimin e gjetjeve. Nxënësi mendon në mënyrë kritike kur shqyrton pasojat e veprimtarisë njerëzore në një mëdës të caktuar, kur vlerëson zgjidhjet e problemeve globale, kur krijon dhe mbron qëndrimin e tij.

Ndërgjegjësimi për dukuritë e ndryshme shoqërore e ndihmon nxënësin të njohë kulturën e tij dhe kulturat e tjera. Nxënësi mëson të bashkëpunojë, përballet me detyra komplekse që kërkojnë bashkëpunim. Në procesin e realizimit të detyrave demonstron respekt dhe mirëkuptim, pranon mendimet ndryshtë. Përdor gjuhën e politikës, të ligjit, të moralit, të ekonomisë për të komunikuar mendimet dhe idetë e tij dhe për të organizuar përgjigjet.

Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mëdisin

Nxënësit zgjidhin çështje të ndryshme që lidhen me mëdisin shoqëror, ekonomik, ligjor, kulturor etj., me kompleksitetin e dukurive të tij, vlerëson rëndësinë dhe efektivitetin e zgjidhjeve të propozuara nga njëri-tjetri. Ndërgjegjësimi për dukuritë e ndryshme e ndihmon nxënësin të njohë kulturën e tij dhe kulturat e tjera. Nxënësi mëson të bashkëpunojë ndërsa përballet me detyra komplekse që kërkojnë bashkëpunim.

Kompetenca personale

Programi i qytetarisë nxit të nxënët e bazuar në kërkim, duke zhvilluar aftësinë e nxënësve për të menaxhuar veten. Nxënësi kupton rolin e tyre në procesin e të nxënët dhe në kryerjen e hetimeve, aftësohen të jenë të pavarur në zbatimin e njohurive dhe shkathësive, dhe në marrjen e vendimeve. Përmes punës në bashkëpunim në klasë dhe në terren, nxënësit zhvillojnë aftësitetë ndërpersonale dhe mësojnë të vlerësojnë perspektivat e ndryshme të anëtarëve të tjerë të grupit.

Kompetenca digjитale

Nxënësi zhvillon kompetencën digjитale përmes përdorimit të TIK-ut në mënyrë efektive dhe të përshtatshme kur kërkon, krijon, përpunon, komunikon idetë dhe informacionin për dukuritë shoqërore, politike, kulturore etj.

Rezultatet e të nxënët sipas kompetencave kyçë të lëndës qytetari 7

Kompetenca qytetare (Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët): Merr pjesë në aktivitete që promovojnë tolerancë dhe diversitet kulturor, etnik, fetar, gjinor në shkollë apo në komunitetin ku bën pjesë. Zbaton dhe respekton rregullat e mirësjelljes në klasë, shkollë etj. dhe mban qëndrim aktiv ndaj personave, të cilët nuk i respektojnë ato, duke shpjeguar pasojat për veten dhe për grupin ku bën pjesë.

Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit (Nxënësi komunikon në mënyrë efektive):

Zhvillon shkathësi të të shprehurit. Shpreh mendimin e tij rrëth një temë të caktuar si me gojë edhe me shkrim. Nxënësi duhet të veçojë informacionin kryesor nga një libër, revistë, gazetë, nga interneti, nga TV dhe e përdor atë gjatë detyrës apo diskutimit të tij. Shpjegon qartë dhe saktë, me gojë ose me shkrim, kuptimin e termave (fjalëve, koncepteve) të reja, duke përdorur gjuhën dhe fjalorin e përshtatshëm.

Kompetenca e të menduarit (Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese):

Zhvillon aftësi dhe shkathësi në marrjen e vendimeve që e ndihmojnë të zhvillojë imagjinatën dhe të jetë krijues në vëzhgimet në terren. Di të ndjekë rrugën e duhur në marrjen e një vendimi. Përdor krahasimin dhe kontrastin për të gjetur dallimet dhe ngjashmëritë kryesore midis dy e më shumë dukurive natyrore dhe shoqërore në zgjidhjen e një problemi.

Kompetenca për jetën, sipërmarrjen dhe mjedisin (Nxënësi kontribuon në mënyrë produktive): Bashkëvepron në mënyrë aktive me moshatarët dhe të tjerët (pavarësisht statusit të tyre social, etnik etj.) për realizuar detyrat e përbashkëta. Zhvillon një projekt individual ose në grup për kryerjen e një aktiviteti mjedisor apo shoqëror me rëndësi për shkollën ose për komunitetin. Diskuton në grup për rëndësinë që ka mbrojtja e mjedisit, pasojat që sjell dëmtimi i tij për jetën e njeriut dhe propozon masat që duhen ndërmarrë për evitimin e tyre.

Kompetenca e të nxënët (Nxënësi mëson për të nxënë)

Përzgjedh të dhëna nga burime të ndryshme (libra, revista, udhëzues, fjalorë, enciklopedi ose internet), të cilat i shfrytëzon për realizimin e temës/detyrës së dhënë dhe i klasifikon ato burime sipas rëndësisë që kanë për temën. Ndërlidh temën e re ose një çështje të dhënë me njohuritë dhe përvojat paraprake, duke i paraqitur në forma të ndryshme të të shprehurit (kolona, tabela, grafike)sipas një radhitjeje logjike.Parashtron pyetje (pse, çfarë, si, kur?) dhe organizon mendimet e veta në formë të shkruar për

Libri i mësuesit

temën/ problemin e dhënë dhe vlerëson përparimin e vet deri në zgjidhjen e duhur. Menaxhon kohën dhe emocionet e tij.

Kompetenca personale (Nxënësi bën jetë të shëndetshme): Kupton rolin në procesin e të nxënët dhe aftësohet të jetë i pavarur në zbatimin e njohurive dhe shkathtësive. Bëhet i pavarur ne marrjen e vendimeve. Vlerëson shkaqet e një situate të mundshme konflikti midis moshatarëve ose anëtarëve të grupit dhe propozon alternativa për parandalimin dhe zgjidhjen, duke ndarë përvojat dhe mendimet në grup.

Kompetenca digitale (Nxënësi përdor teknologjinë për të nxitur inovacionin):

Përdor Tik-un për të lehtësuar procesin e të nxënët, për të komunikuar dhe bashkëpunuar. Analizon, vlerëson, menaxhon informacionin e marrë elektronikisht (p.sh., hedhin disa informacione të marra nga interneti, duke i përbledhur në një tabelë ose grafik).

Qëllimet e programit të lëndës së qytetarisë 7

Edukimi për qytetari demokratike synon:

- ⦿ Të përgatisë të rinjtë dhe të rriturit për pjesëmarrje aktive në shoqërinë demokratike, duke fuqizuar kështu kulturën demokratike;
- ⦿ të aftësojë të rinjtë në luftën kundër ksenofobisë, dhunës, racizmit, nacionalizmit agresiv dhe intolerancës;
- ⦿ të sigurojë dhe të forcojë kohezionin shoqëror, drejtësinë sociale dhe në të mirën e përgjithshme;
- ⦿ të fuqizojë shoqërinë civile përmes pajisjes së qytetarëve me njohuri dhe shprehi demokratike;

Mbështetur në këto qëllime të përgjithshme, programi i lëndës së qytetari 7 synon:

- ⦿ T'u japë nxënësve mundësinë për të zhvilluar njohuritë dhe aftësitë intelektuale, të domosdoshme përfshirjen e tyre të analizuar dhe për të ndikuar në politikat sociale dhe mënyrat e zbatimit të tyre.
- ⦿ T'u japë nxënësve mundësinë për të zhvilluar aftësitë e pjesëmarrjes qytetare të nxënësve dhe parimeve demokratike të domosdoshme përfshirjet e tyre të vetëdijshme dhe të kualifikuar në zgjidhjen e problemeve të komunitetit.
- ⦿ T'u japë nxënësve mundësinë të zhvillojnë përkushtimin qytetar në respektimin e vlerave dhe parimeve demokratike të domosdoshme përfshirjet e tyre të vlerave demokratike.

PLANI VJETOR PËR LËNDËN E QYTETARI 7

Gjithsej 35 javë x 1 orë = 35 orë

FORMATI 3

PLANIFIKIMI VJETOR SHTATOR – QERSHOR 2016 – 2017

FUSHA : SHKENCAT SHOQËRORE LËNDA: QYTETARI 7

Libri i mësuesit

Nr.	Tematika Individët, grupet, shoqëria	Temat mësimore	Situate e parashikuar të të nxënësve	Metodologja dhe veprimtaritë e nxënësve	Vlerësimi	Burimet
1.	Nëntematika 1 Rregullat, ligjet dhe roli i tyre në shoqëri 7 orë	1. Ligje, rregulla dhe zakone.	Çfarë është ligji? Ku dallon ligji nga morali.	Metoda bashkëvepruese, gjithëpërfshirëse; Puna në grup dhe puna individuale;	Vlerësim diagnostikues Vlerësim për të nxënës (Vlerësim formues) vlerësimi i përgjigjeve me gojë;	Teksti “Edukim qytetar” për klasën e VII; Udhëzues për mësuesin; Libri i mësuesit
2.		2. Ligji dhe vlerat e tij.	Çfarë pasqyron ligji? Cilat janë llojet e vlerave të ligjit?			
3.		3. Roli i ligjit në shoqëri	Roli i ligjit në shoqëri. Funksionet e ligjit.			
4.		4. Roli i gjykatave dhe i polisës në zbatimin e ligjit.	Roli i gjykatave dhe polisës në zbatimin e ligjit.	Hetimi dhe zbulimi; Zbatime praktike brenda dhe jashtë klase	vlerësimi i punës në grup; vlerësim mes nxënësish; vlerësimi i aktivitetit gjatë debateve në klasë;	Materiale nga interneti; Materiale nga enciklopedi, revista;
5.		5. Si miratohen ligjet?	Hapat e Propozimit të një ligji. Hapat e miratimit të një ligji.			
6.		6. Ndryshimi i ligjit.	Ndryshimi i ligjit. Faktorët që ndikojnë në ndryshimin e një ligji.			
7.		7. Situatë e sugjeruar 1: “Roli i rregullores së shkollës në ushtrimin e të drejtave dhe përgjegjësive të nxënësve.”	Të njohi rregullat e shkollës Roli i rregullores së shkollës në zhvillimi e procesit mësimor.	Bashkëbisedim	vlerësimi i detyrave të portofolit	Slide të krijuara nga mësuesit për tema të veçanta.
8.	Nëntematika 2 Të drejtat e njériut 7 orë	1. Të drejtat dhe liritë themelore të njériut.	Të njohim të drejtat tona. Pse është e rëndësishme të zbatohen të drejtat themelore të njériut?	Metoda interaktive, bashkëvepruese, gjithëpërfshirëse; Puna në grup dhe puna individuale; Hetimi dhe zbulimi;	Vlerësim diagnostikues Vlerësim për të nxënës (Vlerësim formues) vlerësimi i përgjigjeve me gojë;	Teksti “Edukim qytetar” për klasën e VII; Udhëzues për mësuesin;
9.		2. Të drejtat e njériut dhe dokumentet që i garantojnë ato.	Dokumentet që garantojnë të drejtat e njériut.			
10.		3. Të drejtat personale, ekonomike	Të drejtat personale. Të drejtat politike	Zbatime praktike brenda dhe jashtë		Materiale nga

		dhe politike të njeriut.	dhe ekonomike. Të drejtat sociale dhe kulturore.	klase Metoda integruese Bashkëbisedim	vlerësimi i punës në grup;	interneti;
11.	Nëntematika 3 Përgjegjësitë 3 orë	4. Të drejtat e fëmijëve.	Të drejtat e fëmijëve.		vlerësim mes nxënësh;	Materiale nga enciklopedi, revista;
12.		5. Projekt:Të drejtat e njeriut dhe detyrimet qytetare në Shqipëri. (faza e 1)	Të drejtat e njeriut dhe detyrimet qytetare.		vlerësimi i aktivitetit gjatë debateve në klasë;	Slide të krijuara nga mësuesit për tema të veçanta.
13.		6.Situatë e sugjeruar 1: "Të drejtat e mia në komunitetin ku jetoj"	Si zbatohen të drejtat e njeriut në komunitetin tim?		vlerësimi i detyrave të portofolit	Teksti "Edukim qytetar" për klasën e VII;
14.		7. Përsëritje 1.	Vështrim mbi ligjin dhe të drejtat e njeriut.		Vlerësim për të nxënë (Vlerësim formues)	Udhëzues për mësuesin;
15.		1. Përgjegjësitë personale dhe përgjegjësitë shoqërore.	Cilat janë përgjegjësitë personale të qytetarit? Cilat janë përgjegjësitë shoqërore të qytetarit?	Puna në grup dhe puna individuale; Hetimi dhe zbulimi;	vlerësimi i përgjigjeve me gojë;	Libri i mësuesit
16.	Nëntematika 4 Detyrat Qytetare 3 orë	2. Pasojat e mosrealizimit të përgjegjësive.	Rëndësia e zbatimit të përgjegjësive qytetare dhe rëndësia e zbatimit të tyre për shoqërinë.	Zbatime praktike brenda dhe jashtë klase	vlerësimi i punës në grup;	Materiale nga interneti;
17.		3. Situatë e sugjeruar 1:" Përgjegjësitë qytetare në komunitetin tim".	Ndikimi i përgjegjësive qytetare në zhvillimin e komunitetit.	Metoda integruese Bashkëbisedim	vlerësim mes nxënësh;	Materiale nga enciklopedi, revista;
18.		1. Njohja dhe zbatimi i detyrave qytetare.	Cilat janë detyrat kryesore qytetare? Rëndësia e zbatimit të detyrave qytetare.		vlerësimi i aktivitetit gjatë debateve në klasë;	Slide të krijuara nga mësuesit për tema të veçanta.
19.		2. Institucionet shtetërore që garantojnë detyrat	Si ndikojnë ligjet në realizimin e detyrave		vlerësimi i detyrave të portofolit	

Libri i mësuesit

		qytetare.	qytetare?			
20.	Nëntematika 5 Pjesmarrja qytetare 7 orë	3. Projekt:Të drejtat e njeriut dhe detyrimet qytetare në Shqipëri. (faza e 2)	Të drejtat e njeriut dhe detyrimet qytetare.	Metoda bashkëvepruese, gjithëpërfshirëse;	Vlerësim diagnostikues	Teksti "Edukim qytetar" për klasën e VII;
21.		4. Përsëritje 2.	Vështrim mbi përgjegjësitë dhe detyrat qytetare.			
22.		1. Roli i qytetarëve në shoqëri.	Të njohë konceptet qytetari, pjesmarrje.			
23.		2. Format e pjesëmarrjes qytetare në komunitet.	Të dallojë format e pjesëmarrjes qytetare. Roli i pjesëmarrjes qytetare në vend.			
24.		3. Situatë e sugjeruar 1: Format e pjesëmarrjes qytetare.	Të mbajë një qëndrim individual mbi pjesëmarrjen e qytetarëve në shoqëri.	Hetimi dhe zbulimi;	vlerësimi i përgjigjeve me gojë;	Libri i mësuesit
25.		4. Parimet demokratike.	Të njohë parimet demokratike.	Zbatime praktike brenda dhe jashtë klase	vlerësimi i punës në grup;	Materiale nga interneti;
26.		5. Situatë e sugjeruar 2: Të realizojmë një diskutim publik në marrjen e vendimeve të rëndësishme.	Si të marrim një vendim të rëndësishëm. Hapat që ndjektim në marrjen e një vendimi.	Metoda integruese	vlerësim mes nxënësish;	Materiale nga enciklopedi, revista; Slide të krijuara nga mësuesit për tema të veçanta.
27.		6. Përgjegjësitë e qeverisë ndaj qytetarëve.	Kush janë përgjegjësitë e qeverisë ndaj qytetarëve.		vlerësimi i aktivitetit gjatë debateve në klasë;	
28.		7. Përsëritje 3.	Vështrim mbi pjesëmarrjen qytetare në shoqëri.		vlerësimi i detyrave të portofolit	

MODELE SITUATASH TË NXËNI

TEMATIKA 1: Individët, grupet, shoqëria.

NËNTEMATIKA 1.1: Rregullat Ligjet, dhe roli i tyre në shoqëri.

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa:VII
Tema mësimore 1.1: Ligje, rregulla dhe zakone.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rrëth situatës që shohin në foto.	

Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:

Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;

Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë;

Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.

Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi:	Fjalët kyçë: Ligji, rregulla, morali.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ përcakton koncepte: ligj, rregulla, morali; ➤ dallon ligjin nga morali ; ➤ evidenton rëndësinë e zbatimit të ligjit. 	

Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, projektor, informacione nga interneti, etj.	Lidhje me fushat kurrikulare: Histori
---	--

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Përshkrimi kontekstual i situatës:

Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto kanuni, një ligj, dhe u kërkon nxënësve që të diskutojnë rrëth fotove dhe atë që ato tregojnë.

Zhvillimi i situatës:

Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/mësuesja shkruan në dërrasë:

- ☞ Tregoni se kush zbatohet sot në Shqipëri, ligji apo kanuni.
- ☞ Listoni disa ligje që ju njihni.
- ☞ Cilat janë detyrat kryesore e ligjit?
- ☞ Ku dallon ligji nga morali?

Veprimet në situatë:

Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rrëth tyre, ligjin dhe moralin. Në fund ata diskutojnë përfundimet e secilit grup, duke nxjerrë në pah të përbashkëtat dhe të veçantat.

Vlerësimi i situatës:

Situata është realizuar kur nxënësit përcaktojnë konceptet: ligj, rregulla, morali, dallojnë ligjin nga morali, evidentojnë rëndësinë e zbatimit të ligjit. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim, punën individuale dhe punën në grup.

Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritik

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII
Tema mësimore 2.1: Ligji dhe vlerat e tij.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rreth situatës që shohin në foto.	

Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:

Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;

Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë;

Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.

Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi:	<ul style="list-style-type: none"> ➢ përcakton vlerat që qëndrojnë në themel të ligjit ➢ evidenton rëndësinë e vlerave në hartimin dhe zbatimin e ligjit. 	Fjalët kyçë: Vlera morale; vlera politike; vlera ekonomike; vlera shoqërore.
---	---	--

Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, projektor, informacione nga interneti, etj.	Lidhje me fushat kurrikulare: Histori
---	--

Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve

Përshkrimi kontekstual i situatës:

Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ligjeve të ndryshme. U kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth fotove dhe atë që ato tregojnë.

Zhvillimi i situatës:

Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/mësuesja shkruan në dërrasë:

- ☞ Tregoni disa nga vlerat që e karakterizojnë një ligj.
- ☞ Listoni arsyet, pse këto vlera janë më të rëndësishme.
- ☞ Cilat janë detyrat kryesore të këtyre vlerave?

Veprimet në situatë:

Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre, ligjin dhe vlerat e tij. Në fund ata diskutojnë për përfundimet e secilit grup, duke nxjerrë në pah të përbashkëtat dhe të veçantat.

Vlerësimi i situatës:

Situata është realizuar kur nxënësit përcaktojnë institucionet që garantojnë ligjet dhe moralin, identifikojnë ligjet që garantojnë zbatimin e tyre, evidentojnë pasojat e mosplotësimit të detyrave qytetare. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim, punën individuale dhe punën në grup.

Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa:VII		
Tema mësimore 3.1: Rol i ligjit në shoqëri.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rrëth situatës që shohin në foto.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
<p>Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;</p> <p>Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë;</p> <p>Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.</p>					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi:		<p>Fjalët kyçë: Funksion i ligjit;ndikim i ligjit.</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ➢ përcakton konceptin: Funksion i ligjit; ➢ dallon funksionet e ligjit ; ➢ evidenton rëndësinë e rolutës ligjtit në shkollë, familje,komunitet. 		<p>Lidhje me fushat kurrikulare: Histori</p>			
Metodologja dhe veprimtaritë e nxënësve					
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto kodi i familjes, mbrojtja e të drejtave të fëmijëve, u kërkon nxënësve që të diskutojnë rrëth fotove dhe atë që ato tregojnë.</p>					
<p>Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/mësuesja shkruan në dërrasë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ Tregoni se kush janë funksionet e ligjit. ☞ Përshkruani rolin e ligjit në familje, shkollë dhe komunitet? ☞ Si e vlerësoni ju rolin e ligjit në shoqëri? 					
<p>Veprimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahen në grupe dhe bashkëbisedojnë rrëth tyre, ligjin dhe moralin. Në fund ata diskutojnë përfundimet e secilit grup, duke nxjerrë në pah të përbashkëtat dhe të veçantat.</p>					
<p>Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përcaktojnë funksionet e ligjit në shkollë, familje, komunitet, identifikojnë ligjet që garantojnë zbatimin e tyre, evidentojnë pasojat e mosplotësimit të funksioneve të ligjit. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim, punën individuale dhe punën në grup.</p>					
<p>Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike</p>					

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa:VII		
Tema mësimore 4.1: Rol i gjykatave dhe i policisë në zbatimin e ligjit.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rreth situatës që shohin në foto.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
<p>Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;</p> <p>Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë;</p> <p>Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.</p>					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> ➢ përcakton koncepte: policia, gjykatat; ➢ dallon rolin e policisë dhe gjykatës në zbatimin e ligjit ; ➢ evidenton rëndësinë këtyre institucioneve në mbështetje të zbatimit të ligjit 		Fjalët kyçë: Polici,gjykatë,gjykatë e shkallës së parë, gjykatë e apelit, gjykata e lartë, administrative edhe gjykata kushtetuese.			
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, projektor, informacione nga interneti, etj.		<i>Lidhje me fushat kurrikulare:</i> Histori			
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve					
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto gjykat e policia, dhe u kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth fotove dhe atë që ato tregojnë.</p>					
<p>Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/mësuesja shkruan në dërrasë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ Përcaktioni institucionet që mbrojnë zbatimin e ligjit. ☞ Përshkruani rëndësinë që kqa secili institucion ☞ Si e vlerësoni ju rolin e gjykatave në Shqipëri, po të policisë? 					
<p>Veprimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre, policisë dhe gjykatave. Në fund ata diskutojnë për përfundimet e seclilit grup, duke nxjerrë në pah të përbashkëtat dhe të veçantat.</p>					
<p>Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përcaktojnë funksionet e policisë dhe gjykatës, dallojnë rolin e policisë dhe gjykatës në zbatimin e ligjit, evidentojnë rëndësinë këtyre institucioneve në mbështetje të zbatimit të ligjit. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim, punën individuale dhe punën në grup.</p>					
<p>Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike</p>					

Fusha: Shoqëria dhe mqedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII		
Tema mësimore 5.1: Si miratohen ligjet?		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rrëth situatës që shohin në foto.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
<p>Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;</p> <p>Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë;</p> <p>Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.</p>					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> ➤ tregon hapat që ndiqen për miratimin e një ligji; ➤ dallon rolin e secilit institucion në miratimin e një ligji. 		Fjalët kyçë: Ligj;hartimi i një ligji;miratimi i një ligji; ligji i jashtëzakonshëm.			
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, projektor, informacione nga interneti, etj.		<i>Lidhje me fushat kurrikulare:</i> Histori			
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve					
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto parlamenti,presidenti, dhe u kërkon nxënësve që të diskutojnë rrëth fotove dhe atë që ato tregojnë.</p>					
<p>Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/mësuesja shkruan në dërrasë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ Përcaktioni institucionet që kanë të drejtë për të propozuar një ligj. ☞ Përshkruani hapat kryesore që ndiqen për miratimin e një ligji? ☞ Sa ditë i duhen një ligji që të hyjë në fuqi? 					
<p>Veprimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rrëth tyre, institucioneve që kanë të drejtë të propozojnë një ligj dhe hapat që nderrmerren për të miratuar një ligj. Në fund ata diskutojnë përfundimet e secilit grup, duke nxjerrë në pah të përbashkëtat dhe të veçantat.</p>					
<p>Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit tregojnë hapat që ndiqen për miratimin e një ligji, dallojnë rolin e secilit institucion në miratimin e një ligji. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim, punën individuale dhe punën në grup.</p>					
<p>Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike</p>					

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII		
Tema mësimore 6.1: Ndryshimi i ligjit.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rreth situatës që shohin në foto.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
<p>Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;</p> <p>Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë;</p> <p>Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.</p>					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> ➤ përcakton a mund të ndryshojë një ligj; ➤ përshkruan faktorët që ndikojnë në ndryshimin e ligjit; ➤ evidenton raste të ndryshme ku ligjet kanë ndryshuar. 		Fjalët kyçë: Ndryshimi i ligjit.			
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, projektor, informacione nga interneti, etj.		<i>Lidhje me fushat kurrikulare:</i> Histori			
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve					
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ligjit antiduhan, kupon tatimor, dhe u kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth fotove dhe atë që ato tregojnë.</p>					
<p>Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/mësuesja shkruan në dërrasë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ Përcaktioni rastet kur ligji mund të ndryshojë. ☞ Përshkruani faktorët që ndikojnë në ndryshimin e ligjit? ☞ Si e vlerësoni ju rolin e ndryshimit të ligjit në shoqëri? 					
<p>Veprimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahen në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre, faktorëve që cojnë në ndryshimin e ligjit. Në fund ata diskutojnë për përfundimet e secilit grup, duke nxjerrë në pah të përbashkëtat dhe të veçantat.</p>					
<p>Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përcaktojnë a mund të ndryshojë një ligj, përshkruajnë faktorët që ndikojnë në ndryshimin e ligjit, evidentojnë raste të ndryshme ku ligjet kanë ndryshuar. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim, punën individuale dhe punën në grup.</p>					
<p>Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike</p>					

NËNTEMATIKA 1.2: Të drejtat.

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa:VII
Tema mësimore 1.2: Të drejtat dhe liritë themelore të njeriut.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rreth situatës që shohin në foto.	

Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:**Kompetenca e të menduarit:** Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;**Kompetenca e të nxëninit:** Nxënësi mëson për të nxënë;**Kompetenca qytetare:** Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.

Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi:	Fjalë kyçë: Të drejtat themelore, burim i të drejtave, zbatim i të drejtave.
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, projektor, Deklarata Universale e të drejtave të njeriut.	Lidhje me fushat kurrikulare: Histori, Gjeografi

Metodologja dhe veprimtaritë e nxënësve**Përkrimi kontekstual i situatës:**

Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të njerëzve të racave të ndryshme, të pakicave etnike, fëmijë në shkollë, njerëz që votojnë. U kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth fotove dhe atë që ato tregojnë. Ndërkohë mësuesi/ja shkruan në dërrasë: *Të drejta të njeriut.*

Zhvillimi i situatës:

Pasi nxënësit diskutojnë mbi fotot dhe fjalët që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë, u kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth çështjeve të mëposhtme:

- ☞ Cilat janë disa nga të drejtat themelore të njeriut?
- ☞ Përse është e rëndësishme që t'i respektojmë të drejtat tona dhe ato të të tjerëve?
- ☞ A respektohen të drejtat e njeriut kudo në botë?

Veprimtarimet në situatë:

Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre. Në fund ata përfundimet i shkruajnë në dërrasë në krah të çështjes përkatëse.

Vlerësimi i situatës:

Situata është realizuar kur nxënësit përkruajnë rëndësinë e të drejtave të njeriut, identifikojnë të drejtat themelore të njeriut, tregojnë qëndrimin e tij në respektimin e të drejtave të tij dhe të të tjerëve. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim dhe punën në grup.

Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII		
Tema mësimore 2.2: Të drejtat e njeriut dhe dokumentet që i garantojnë ato.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja diskuton me nxënësit për të drejtat e njeriut dhe dokumentat nderkombëtare dhe kombëtare që i garantojnë ato.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese; Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë; Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikon dokumentet kryesore që mbrojnë të drejtat e njeriut; ➤ dallon dokumentet kombëtare nga ato nderkombëtare që mbrojnë të drejtat e njeriut. 		Fjalët kyçë: Konventë, Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut, ligji kushtetues.			
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, Deklarata Universale e të drejtave të njeriut, Konventa Europiane e të drejtave të njeriut, etj.		Lidhje me fushat kurrikulare: Histori			
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve					
Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesji/ja zhvillon një bisedë me nxënësit rreth të drejtave të njeriut, rëndësinë e respektimit dhe zbatimit të tyre. Ai/ajo u jep nxënësve një çështje për diskutim: Cilat janë dokumentat kryesore që mbrojnë të drejtat e njeriut ne botë dhe përsë u hartuan këto dokumente?					
Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/mësuesja shkruan në dërrasë:					
<ul style="list-style-type: none"> ☞ Kush i garanton të drejtat dhe liritë themelore të njeriut? ☞ Cilat janë disa nga dokumentet nderkombëtare që mbrojnë të drejtat e njeriut? ☞ Cili është funksioni i Gjykatës Europiane të të Drejtave të Njeriut? ☞ Ku ndryshojnë dokumentet kombëtare nga ato nderkombëtare për mbrojtjen e të drejtave të njeriut? 					
Veprimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre. Në fund ata përfundimet i shkruajnë në dërrasë në krah të çështjes përkatëse.					
Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përcaktojnë dokumentet nderkombëtare dhe kombëtare që mbrojnë të drejtat e njeriut, dallojnë dokumentet kombëtare nga ato nderkombëtare për mbrojtjen e të drejtave të njeriut, tregojnë dhe vlerëson funksionin e Gjykatës Europiane të të drejtave të njeriut. Nxënësi do të vlerësohet për pjesëmarrjen në diskutim dhe punën në grup.					
Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.					

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII		
Tema mësimore 3.2: Të drejtat personale, ekonomike dhe politike të njeriut.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rreth situatës që shohin në foto.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese; Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë;					
Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi:		Fjalë kyçë: Të drejta ekonomike, të drejta politike.			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ përcakton të drejtat personale të njeriut; ➤ shpjegon të drejtat ekonomike dhe politike të njeriut; ➤ vlerëson rëndësinë e respektimit të të drejtave të të tjera. 		Lidhje me fushat kurrikulare: Histori, Gjeografi			
Metodologja dhe veprimtaritë e nxënësve					
Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të njerëzve të ndryshme. U kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth fotove dhe atë që ato tregojnë. Ndërkohë mësuesi/ja shkruan në dërrasë: <i>Të drejtat personale, ekonomike dhe politike të njeriut.</i>					
Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi fotot dhe fjalët që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë, u kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth çështjeve të mëposhtme:					
<ul style="list-style-type: none"> ☞ Cilat janë disa nga të drejtat personale të njeriut? ☞ Cilat janë disa nga të drejtat ekonomike dhe sociale dhe kulturore të njeriut? ☞ Cila është lidhja ndërmjet të drejtave personale dhe politike e ekonomike të njeriut? 					
Veprimtarimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre. Në fund ata përfundimet i shkruajnë në dërrasë.					
Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përshkruajnë rëndësinë e të drejtave personale, identifikojnë të drejtat ekonomike dhe politike, tregojnë qëndrimin e tij në respektimin e të drejtave të tij dhe të të tjera. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim dhe punën në grup.					
Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.					

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII		
Tema mësimore 4.2: Të drejtat e fëmijëve.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja diskuton me nxënësit për të drejtat e fëmijëve dhe si mbrohen ato në vendin tonë.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
<p>Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;</p> <p>Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë;</p> <p>Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.</p>					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi:		Fjalët kyçë: Të drejtat e fëmijëve, fëmijë.			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikon të drejtat kryesore të fëmijëve; ➤ dallon të drejtat e fëmijëve në legjislacionin shqiptar, ➤ vlerëson parimet e Konventës për të Drejtat e Fëmijëve. 		<p>Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, Konventa e të Drejtave të Fëmijëve, etj.</p> <p>Lidhje me fushat kurrikulare: Histori</p>			
Metodologja dhe veprimtaritë e nxënësve					
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesji/ja zhvillon një bisedë me nxënësit rreth të drejtave të fëmijëve, rëndësinë e respektimit dhe zbatimit të tyre. Ai/ajo u jep nxënësve një çështje për diskutim: Cilat janë të drejtat e fëmijëve dhe si mbrohen ato në legjislacionin e vendit tonë?</p>					
<p>Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/ja shkruan në dërrasë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ Cilat janë disa nga të drejtat që gjëzojnë fëmijët? ☞ Si mbrohen të drejtat e fëmijëve në vendin tonë? ☞ Cilat janë disa nga të drejtat e fëmijëve që që parashikohen në legjislacionin e vendit tonë? 					
<p>Veprimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre. Në fund ata përfundimet i shkruajnë në dërrasë në krah të çështjes përkatëse.</p>					
<p>Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përcaktojnë të drejtat kryesore të fëmijëve, dallojnë të drejtat e fëmijëve në legjislacionin e vendit tonë, tregojnë dhe vlerëson parimet e Konventës së të drejtave të fëmijëve. Nxënësi do të vlerësohet për pjesëmarrjen në diskutim dhe punën në grup.</p>					
<p>Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.</p>					

NËNTEMATIKA 1.3: Përgjegjësitë.

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII		
Tema mësimore 1.3: Përgjegjësitë personale dhe përgjegjësitë shoqërore.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rreth situatës që shohin në foto.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese; Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë; Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> ➤ përcakton përgjegjësitë e tij në shoqëri; ➤ dallon përgjegjësitë personale nga përgjegjësitë shoqërore; ➤ evidenton përgjegjësitë e tij qytetare. 		Fjalët kyçë: Përgjegjësi personale, përgjegjësi shoqërore, përgjegjësi qytetare.			
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, projektor, informacione nga interneti, etj.		Lidhje me fushat kurrikulare: Histori			
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve					
Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të njerëzve që pastrojnë mjjedisin, familje, fëmijë në shkollë, njerëz që votojnë. U kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth fotove dhe atë që ato tregojnë. Ndërkohë mësuesi/ja shkruan në dërrasë: <i>Përgjegjësi</i> .					
Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit shohin pamjet, mësuesi u kërkon që të diskutojnë rreth pyetjeve që janë shkruar në dërrasë: <ul style="list-style-type: none"> ☞ Çfarë tregojnë situatat në foto? ☞ Çfarë mund të themi veprimet e njerëzve në këto foto? ☞ Cilat janë përgjegjësitë e tyre si anëtarë të familjes dhe të shoqërisë? ☞ Po përgjegjësitë tuaja si nxënës shkolle cilat janë? 					
Veprimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre, të drejtat dhe përgjegjësitë e qytetarëve. Në fund ata diskutojnë përfundimet e secilit grup, duke nxjerrë në pah të përbashkëtat dhe të vçantat.					
Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përshkruajnë rëndësinë e përgjegjësive, identifikojnë llojet e përgjegjësive të qytetarëve, tregojnë qëndrimin e tij në realizimin e përgjegjësive të tij dhe të tjerëve. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim, punën individuale dhe punën në grup.					
Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.					

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII		
Tema mësimore 2.3: Pasojat e mosrealizimit të përgjegjësive.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rreth situatës që shohin në foto.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese; Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë; Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi:		Fjalët kyçë: Përgjegjësi qytetare.			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ përshkruan rëndësinë e realizimit të përgjegjësive e tij në shoqëri; ➤ shpjegon burimin e përgjegjësive; ➤ evidenton pasojat e mosplotësimit të përgjegjësive qytetare. 					
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, projektor, informacione nga interneti, etj.		Lidhje me fushat kurrikulare: Histori			
Metodologja dhe veprimtaritë e nxënësve					
Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të njerëzve që ndotin mjjedisin, njerëz që shkelin rregullat e qarkullimit rrugor, rrugë të prishura. U kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth fotove dhe atë që ato tregojnë.					
Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/mësuesja shkruan në dërrasë: <ul style="list-style-type: none"> ☞ Përse është e rëndësishme të plotësojmë përgjegjësitë personale dhe shoqërore? ☞ Cilat janë disa nga pasojat e mosplotësimit të përgjegjësive personale dhe shoqërore? ☞ Si ndikon në shoqëri mosplotësimi i përgjegjësive qytetare? 					
Veprimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre, përgjegjësitë e qytetarëve dhe pasojat e mosplotësimit të tyre. Në fund ata diskutojnë përfundimet e secilit grup, duke nxjerrë në pah të përbashkëtat dhe të vçantat.					
Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përshkruajnë rëndësinë e realizimit të përgjegjësive, shpjegojnë burimin e përgjegjësive, evidentojnë pasojat e mosplotësimit të përgjegjësive qytetare. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim, punën individuale dhe punën në grup.					
Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.					

NËNTEMATIKA 1.4: Detyrat qytetare.

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa:VII		
Tema mësimore 1.4: Njohja dhe zbatimi i detyrave qytetare.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rreth situatës që shohin në foto.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese; Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë; Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> ➢ përcakton detyrat qytetare; ➢ vlerëson detyrat e ndryshme qytetare; ➢ evidenton raste nga jeta e përditshme që lidhen me realizimin ose jo të detyrave qytetare. 		Fjalët kyçë: Detyra qytetare, detyra morale, detyra ndaj vetes, detyra ndaj shoqërisë.			
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, projektor, informacione nga interneti, etj.		<i>Lidhje me fushat kurrikulare:</i> Histori			
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve					
Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të njerëzve që votojnë, parlamentin, fëmijë në shkollë. U kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth fotove dhe atë që ato tregojnë. Ndërkohë mësuesi/ja shkruan në dërrasë: <i>Detyrë qytetare</i> .					
Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit shohin pamjet, mësuesi u kërkon që të diskutojnë rreth pyetjeve që janë shkruar në dërrasë: <ul style="list-style-type: none"> ☞ Çfarë janë detyrat qytetare? ☞ Cilat janë detyrat më të rëndësishme qytetare? ☞ Renditni disa nga detyrat ndaj shoqërisë dhe shpjegoni rëndësinë e tyre. ☞ Pse është e rëndësishme që njerëzit të ndërgjegjësohen se, së bashku me të drejtat, kanë dhe detyra? 					
Veprimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahen në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre, detyrat morale, shoqërore dhe qytetare. Në fund ata diskutojnë për përfundimet e secilit grup, duke nxjerrë në pah të përbashkëtat dhe të vçantat.					
Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përcaktojnë detyrat qytetare, vlerësojnë detyrat e ndryshme qytetare, tregojnë qëndrimin e tij në realizimin ose jo të detyrave qytetare. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim, punën individuale dhe punën në grup.					
Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.					

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII		
Tema mësimore 2.4: Institucionet shtetërore që garantojnë detyrat qytetare.	Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rreth situatës që shohin në foto.				
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese; Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë; Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi:		Fjalët kyçë: Detyra qytetare, Kode.			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ përcakton institucionet që garantojnë detyrat qytetare në vendin tonë; ➤ identifikon ligjet që garantojnë realizimin e detyrave qytetare; ➤ evidenton pasojat e mosplotësimit të detyrave qytetare. 		Lidhje me fushat kurrikulare: Histori			
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve					
<p>Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto një familje, një shkollë, një park lojërash, një gjykatë. U kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth fotove dhe atë që ato tregojnë.</p> <p>Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/mësuesja shkruan në dërrasë:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ Tregoni se kush mund të sigurojë realizimin dhe zbatimin e detyrave qytetare. ☞ Listoni disa masa disiplinore në shkollë për shkeljen e rregullores së shkollës. ☞ Cilat janë disa nga ligjet që garantojnë zbatimin e detyrave qytetare? ☞ Cilat institucione garantojnë zbatimin e Kodit penal dhe Kodit civil në vendin tonë? <p>Veprimet në situatë në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre, detyrat qytetare dhe pasojat e mosplotësimit të tyre. Në fund ata diskutojnë përfundimet e secilit grup, duke nxjerrë në pah të përbashkëtat dhe të vçantat.</p> <p>Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përcaktojnë institucionet që garantojnë detyrat qytetare, identifikojnë ligjet që garantojnë realizimin e detyrave qytetare, evidentojnë pasojat e mosplotësimit të detyrave qytetare. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim, punën individuale dhe punën në grup.</p> <p>Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.</p>					

NËNTEMATIKA 1.5: Pjesëmarrja qytetare.

Fusha: Shoqëria dhe mjedis	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII		
Tema mësimore 1.5: Rol i qytetarisë në shoqëri. •	Situata e të nxënësit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rreth situatës që shohin në foto.				
Rezultatet e të nxënëtit sipas kompetencave kyçë: Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese; Kompetenca e të nxënëtit: Nxënësi mëson për të nxënë; Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.					
Rezultatet e të nxënëtit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi: ➤ përshkruan konceptet shoqëri dhe qytetari; ➤ shpjegon rolin e qytetarit në një shoqëri; ➤ është i aftë të përcaktojë detyrat e një qytetari në shoqëri.					
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, projektor, informacione nga interneti.		Fjalë kyçë: • Qytetari Përgjegjësi • Shoqëria			
Lidhje me fushat kurrikulare: Histori, Gjeografi					
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve					
Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të njerëzve në situata të ndryshme. U kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth fotove dhe atë që ato tregojnë. Ndërkohë mësuesi/ja shkruan në dërrasë: <i>Shoqëria dhe qytetari</i> .					
Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi fotot dhe fjalët që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë, u kërkon nxënësve që të diskutojnë rreth çështjeve të mëposhtme: ☞ Çfarë është shoqëria për ju? ☞ Cili është roli i qytetarit në një shoqëri? ☞ Cilat janë detyrat e një qytetari në shoqëri dhe si mund të realizohen ato?					
Veprimtarimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre. Në fund ata përfundimet i shkruajnë në dërrasë në krah të çështjes përkatëse.					
Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përshkruajnë ç'është shoqëria dhe qytetaria, shpjegojnë rolin e qytetarit në shoqri dhe detyrat e tij. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim dhe punën në grup.					
Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.					

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa:VII		
Tema mësimore 2.5: Format e pjesëmarrjes qytetare në komunitet.		Situata e të nxëninit: Mësuesi/ja diskuton me nxënësit për format e pjesëmarrjes qytetare në komunitet.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:					
Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese; Kompetenca e të nxëninit: Nxënësi mëson për të nxënë; Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.					
Rezultatet e të nxëninit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore:		Fjalët kyçë: Pjesëmarrja qytetare Pjesëmarrje aktive Pjesëmarrje pasive			
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, informacione nga interneti, etj.		<i>Lidhje me fushat kurrikulare:</i> Histori			
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve					
Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesji/ja zhvillon një bisedë me nxënësit rrëth pjesëmarrjes qytetare. Ai/ajo u jep nxënësve një çështje për diskutim: Cilat janë format kryesore të pjesëmarrjes qytetare në komunitet?					
Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/mësuesja shkruan në dërrasë: <ul style="list-style-type: none"> ☞ Cilat janë format kryesore të pjesëmarrjes qytetare në komunitet? ☞ Ku ndryshon pjesëmarrja aktive nga pjesëmarrja pasive? ☞ Cili është roli i shoqërisë civile në zgjidhjene problemeve të shoqërisë? 					
Veprimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rrëth tyre. Në fund ata përfundimet i shkruan në dërrasë në krah të çështjes përkatëse.					
Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit përshkruajnë konceptet pjesëmarrje qytetare dhe shoqëri civile, ilustrojnë me shembuj format e pjesëmarrjes qytetare. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim dhe punën në grup.					
Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.					

Fusha: Shoqëria dhe mjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII		
Tema mësimore 3.5: Parimet demokratike.		Situata e të nxënëtit: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme me njerëz në situata të ndryshme. Ai/ajo u kërkon nxënësve të diskutojnë rrëth situatës që shohin në foto.			
Rezultatet e të nxënëtit sipas kompetencave kyçë: Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese; Kompetenca e të nxënëtit: Nxënësi mëson për të nxënë;					
Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.					
Rezultatet e të nxënëtit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikon veprimin e parimeve themelore të qeverisjes demokratike në vendin tonë; ➤ analizon ndikimin e formave të ndryshme të opinionit shoqëror në veprimtarinë e qeverisë. 		Fjalë kyçë: Parimet demokratike Liri Demokraci Barazi			
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, foto, projektor, materiale nga interneti.		Lidhje me fushat kurrikulare: Histori, Gjeografi			
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve					
Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesi/ja u tregon nxënësve disa foto të njerëzve që votojnë, gjykata, parlamentin, kryeministrinë. U kërkon nxënësve që të diskutojnë rrëth fotove dhe atë që ato tregojnë. Ndërkohë mësuesi/ja shkruan në dërrasë: <i>Parime demokratike</i> .					
Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi fotot dhe fjalët që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë, u kërkon nxënësve që të diskutojnë rrëth çështjeve të mëposhtme:					
<ul style="list-style-type: none"> ☞ Cilat janë parimet bazë të demokracisë? ☞ Ç'është opioni shoqëror dhe cili është roli i tij në qeverisjen demokratike? ☞ Cilat janë format përmes të cilave qytetarët mund të shprehin mendimet e tyre? 					
Veprimtarimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahanë në grupe dhe bashkëbisedojnë rrëth tyre. Në fund ata përfundimet i shkruajnë në dërrasë.					
Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit identifikojnë veprimin e parimeve themelore të qeverisjes demokratike në vendin tonë, tregojnë analizon ndikimin e formave të ndryshme të opinionit shoqëror në veprimtarinë e qeverisë. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim dhe punën në grup.					
Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.					

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjjedisi	Lënda: Qytetari	Shkalla: 3	Klasa: VII		
Tema mësimore 4.5: Përgjegjësitë e qeverisë ndaj qytetarëve.	Situata e të nxënëtit: Mësuesi/ja diskuton me nxënësit për përgjegjësitë e qeverisë ndaj qytetarëve.				
Rezultatet e të nxënëtit sipas kompetencave kyçë:					
Kompetenca e të menduarit: Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese; Kompetenca e të nxënëtit: Nxënësi mëson për të nxënës; Kompetenca qytetare: Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.					
Rezultatet e të nxënëtit të kompetencave të fushës sipas temës mësimore. Nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikon përgjegjësitë e qeverisë ndaj qytetarëve; ➤ vlerëson mënyrat me anë të të cilave qytetarët mund të ndikojnë për ndryshime pozitive në qeverisje. 		Fjalët kyçë: Përgjegjësi.			
Burime dhe mjete mësimore: Teksti i qytetari 7, informacione nga interneti, etj.		<i>Lidhje me fushat kurrikulare:</i> Histori			
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve					
Përshkrimi kontekstual i situatës: Mësuesji/ja zhvillon një bisedë me nxënësit rreth përgjegjësive tq qeverisë ndaj qytetarëve. Ai/ajo u jep nxënësve një çështje për diskutim: Cilat janë disa nga përgjegjësitë e qeverisë ndaj qytetarëve?					
Zhvillimi i situatës: Pasi nxënësit diskutojnë mbi çështjen që mësuesi/ja shtroi, mësuesi/ja shkruan në dërrasë: <ul style="list-style-type: none"> ☞ Cilat janë disa nga përgjegjësitë që ka qeveria ndaj qytetarëve? ☞ Si mund të ndikojnë qytetarët në ndryshimet në të mirë të qeverisjes? Sillni shembuj të ndryshëm. ☞ Cilat janë përgjegjësitë e qytetarve ndaj qeverisë? 					
Veprimet në situatë: Pasi nxënësit njihen me çështjet që mësuesi/ja ka shkruar në dërrasë ndahan në grupe dhe bashkëbisedojnë rreth tyre. Në fund ata përfundimet i shkruan në dërrasë në krah të çështjes përkatëse.					
Vlerësimi i situatës: Situata është realizuar kur nxënësit identifikojnë përgjegjësitë e qeverisë ndaj qytetarëve, vlerësojnë mënyrat me anë të të cilave qytetarët mund të ndikojnë për ndryshime pozitive në qeverisje. Nxënësit do të vlerësohen për pjesëmarrjen në diskutim dhe punën në grup.					
Detyrë shtëpie: Rubrika: Mendoni në mënyrë kritike.					

Fusha: Shoqëria dhe mjedis	Lënda: Qytetari 7	Shkalla :3	Klasa : VII
Tema mësimore: 2.1 Të njohim veten			
Situata e të nxëninit			
Njohja e vetvetes përfshin njohjen e aftësive, të interesave dhe të vlerave.			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:			
Kompetenca e të menduarit: <i>Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;</i>			
Kompetenca e të nxëninit: <i>Nxënësi mëson për të nxënë;</i>			
Kompetenca qytetare: <i>Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.</i>			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave të fushës së orës mësimore: <i>Nxënësi/ja:</i>			
<ul style="list-style-type: none"> □ Identifikon lidhjet ndërmjet vendosjes së qëllimeve të ardhurave personale, arsimimit dhe zgjedhjes se profesionit. □ Përcakton saktë termat: vetënjohje, interesa, aftësi, vlera. □ Zbaton njohuritë për vendimmarrje për të zgjedhur arsimin dhe profesionin e tyre te ardhshëm 			
Fjalë kyçë: Aftësitë, vlerat, interesat, vlera, planifikim karriere, profesione.	Burimet: Teksti Qytetaria 7 , foto të ndryshme.	Lidhja me fushat kurrikulare: Gjuha dhe komunikimi.	
Metodologja dhe veprimtaritë e nxënësve (Evokim – Realizimi i kuptimit – Reflektim)			
Përshrimi kontekstual i situatës:			
Mësuesja fton nxënësit në një bashkëbisedim duke i shtruar nxënësve disa pyetje:			
<ul style="list-style-type: none"> -Tregoni dicka rrëth vetes? Çfarë bën ti më mirë në jetë? -Për çfarë je më tepër krenar(e)? -Tregoni tri nga cilësitë që të përshkruajnë më mirë? 			
<p>Zhvillimi i situatës:</p> <p>Në këtë fazë të mësimit diskutohet trekëndëshi i vetëdijes . aftësite vlerat interesat</p> <p>-Pse janë vendosur në mënyrë të tillë aftësitë, interesat dhe vlerat?</p>			
Veprimet e situatës:			
Nxënësit punojnë në grupe, dhe mundohet t'i përgjigjen pyetjeve të mëposhtme, rrëth :			
Grupi I- Përshkruan profesionin e tij/saj të parë?			
Grupi II- Tregon lidhjet që ekzistojnë ndërmjet profesionit dhe dëshirave, aftësive dhe interesave?			
Grupi III- Analizon rëndësinë e karrierës?			
Vlerësimi i situatës:			
Situata quhet e realizuar kur nxënësit:			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mësojnë të jenë të përgjigjeshëm; ➤ Shpjegojnë rëndësinë e njohjes së vetvetes. 			

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjedisi	Lënda: Qytetari 7	Shkalla :3	Klasa : VII
Tema mësimore: 2.2 Bëhu i suksesshëm			
Situata e të nxënësit			
Foto të ndryshmëe nga profesione.			
Rezultatet e të nxënësit sipas kompetencave kyçë:			
Kompetenca e të menduarit: <i>Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;</i>			
Kompetenca e të nxënësit: <i>Nxënësi mëson për të nxënës;</i>			
Kompetenca qytetare: <i>Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.</i>			
Rezultatet e të nxënësit sipas kompetencave të fushës së orës mësimore:Nxënësi/ja:			
<ul style="list-style-type: none"> □ Përkufizon saktë termat: përkushtim,pasoja,planifikim,qëllim. □ Bën dallimin ndërmjet stimujve monetarë dhe jomonetarë. 			
Fjalë kyçë: stimul monetarë,stimul jomonetarë, qëllim,përkushtim, planifikim.	Burimet: Teksti Qytetaria 7 ,foto të ndryshme.	Lidhja me fushat kurrikulare: Gjuha dhe komunikimi.	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve ERR (Evokim – Realizimi i kuptimit – Reflektim)			
Përshkrimi kontekstual i situatës:			
Mësuesja fton nxënësit në një diskutim duke i shtruar nxënësve disa pyetje:			
<ul style="list-style-type: none"> -Arsim profesional apo arsim i lartë? -Cili do të ishte profesioni që do të donit të bënët në të ardhmen? -A shtyhen fëmijët drejt profesioneve që prindërit mendojnë që janë të përshtatshme? -Cilat janë profesionet më të këruara për të ardhmen,çfarë aftësish doni të zhvilloni? 			
Zhvillimi i situatës:			
Në këtë fazë mësuesja u tregon fotot nxënësve u kërkon të diskutojnë me njëri-tjetrin për fotot mbi profesionet.			
Veprimet e situatës:			
<p style="padding-left: 20px;">Nxënësit punojnë në grupe,dhe mundohet t'i përgjigjen pyetjeve të mëposhtme,rreth :</p> <p>Grupi I- Bën dallimin ndërmjet stimujve monetarë dhe jomonetarë?</p> <p>Grupi II- Ilustron me shembuj ngajeta e përditshme kur njerëzit janë të nxitur drejt stimujve jomonetarë dhe monetarë ?</p> <p>Grupi III- Shkrim i shkurter ``Profesioni im dhe karriera ime`` ?</p>			
Vlerësimi i situatës:			
Situata quhet e realizuar kur nxënësit:			
<ul style="list-style-type: none"> ➢ Mësojnë të jenë të përgjigjeshëm; ➢ Shpjegojnë rëndësinë e planifikimit të karrierës. 			
Detyrë shtëpie:Kujtoni një vendim që keni marrë në të kaluarën.A mendoni që ishte më i drejti?			

Fusha: Shoqëria dhe mjedisi	Lënda: Qytetari 7	Shkalla :3	Klasa : VII		
Tema mësimore: 2.3 Shpenzo me plan! Mendo edhe për nesër!					
Situata e të nxënitet ``Nuk ka rëndësi sa fiton,por si i shpenzon paratë dhe sa kursen``!					
Rezultatet e të nxënitet sipas kompetencave kyçë: Kompetenca e të menduarit: <i>Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;</i> Kompetenca e të nxënitet: <i>Nxënësi mëson për të nxënë;</i> Kompetenca qytetare: <i>Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.</i>					
Rezultatet e të nxënitet sipas kompetencave të fushës së orës mësimore:Nxënësi/ja: <ul style="list-style-type: none"> □ Përkufizon termat buxhet, buxhet i balancuar, të ardhura, të ardhura neto, të ardhura bruto, kosto oportune. □ Tregon pse një buxhet i balancuar ka rëndësi për të gjithë punonjësit. □ Bën dallimin ndërmjet të ardhurave bruto dhe të ardhurave neto. 					
Fjalë kyçë: buxhet i balancuar, të ardhurat neto, të ardhurat bruto, kosto oportune.	Burimet: Teksti Qytetaria 7 , foto të ndryshme.	Lidhja me fushat kurrikulare: Gjuha dhe komunikimi.			
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve ERR (Evokim – Realizimi i kuptimit – Reflektim)					
Përshtimi kontekstual i situatës: Mësuesja fton nxënësit në një diskutim duke i shtruar nxënësve disa pyetje: <ul style="list-style-type: none"> -Nëse ju mund të shkoni me pushime kudo në botë ku do të dëshironit të shkonit? -Sa mund të kushtojë udhëtimi juaj? -Si do të paguanit për udhëtimin tuaj? -Cilat janë eksperientat tuaja në menaxhimin e buxheteve? 					
Zhvillimi i situatës: Në këtë fazë të mësimit nxënësit -Interpretojnë shprehjen : ``Nuk ka rëndësi sa fiton,por si i shpenzon dhe sa kursen``!					
Veprimet e situatës: Nxënësit punojnë në grupe, dhe mundohet t'i përgjigjen pyetjeve të mëposhtme, rreth: <ul style="list-style-type: none"> Grupi I- Nëronton një buxhet personal të balancuar? Grupi II- Ilustron me shembuj ngajeta e përditshme të kostos oportune? Grupi III- ? 					
Vlerësimi i situatës: Situata quhet e realizuar kur nxënësit: <ul style="list-style-type: none"> ➢ Mësojnë të jenë të përgjigjeshëm; ➢ Shpjegojnë rëndësinë e buxhetit personal. 					
Detyrë shtëpie: Rubrika II pikë 3.					

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjedisi	Lënda: Qytetari 7	Shkalla :3	Klasa : VII
Tema mësimore: 2.3 Blerësi kursimtar			
Situata e të nxëninit			
-Kartë krediti apo debiti? Pse?			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave kyçë:			
Kompetenca e të menduarit: <i>Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;</i>			
Kompetenca e të nxëninit: <i>Nxënësi mëson për të nxënë;</i>			
Kompetenca qytetare: <i>Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.</i>			
Rezultatet e të nxëninit sipas kompetencave të fushës së orës mësimore:Nxënësi/ja:			
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Identifikon dallimet mes kartave të debitit dhe kreditit. ☐ Shpjegon përparrësitë dhe mangësitë e të dyja kartave. 			
Fjalë kyçë: ceku,kredi,kartë krediti,kartë debiti, interes.	Burimet: Teksti Qytetaria 7 ,foto të ndryshme.	Lidhja me fushat kurrikulare: Gjuha dhe komunikimi.	
Metodologja dhe veprimtaritë e nxënësve ERR (Evokim – Realizimi i kuptimit – Reflektim)			
Përshrimi kontekstual i situatës:			
Mësuesja fton nxënësit në një diskutim duke i shtruar nxënësve disa pyetje:			
<ul style="list-style-type: none"> -Pse duhet të përdorim karta krediti? -Pse duhet të përdorim karta debiti? -Cilat janë avantazhet dhe disavantazhet e ketyre kartave? 			
Zhvillimi i situatës:Bashkëbisedim			
Në këtë fazë të mësimit nxënësit bashkëbisedojnë mbi pyetjen:			
-Kartë krediti apo debiti? Pse?			
Veprimet e situatës:			
Nxënësit punojnë në grupe,dhe mundohet t'i përgjigjen pyetjeve të mëposhtme,rreth :			
Grupi I- Pse njerëzit sot përdorin karta për pagesa të ndryshme dhe jo para në dorë?			
Argumentoni përgjigjen.			
Grupi II- Në cilat raste do të zgjidhnit të paguanit me karta krediti? Pse?			
Grupi III- Në cilat raste do të zgjidhnit të paguanit me karta debiti? Pse? ?			
Vlerësimi i situatës:			
Situata quhet e realizuar kur nxënësit:			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mësojnë të jenë të përgjigjeshëm; ➤ Shpjegojnë rëndësinë e kartave të kreditit. 			

Fusha: Shoqëria dhe mjedisi	Lënda: Qytetari 7	Shkalla :3	Klasa : VII
Tema mësimore: 2.4 Rezultatet e kreditit			
Situata e të nxënësit			
Foto të ndryshme në lidhje me arkat e kursimi ,bankat dhe kartat e kreditit.			
Rezultatet e të nxënësit sipas kompetencave kyçë:			
Kompetenca e të menduarit: <i>Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;</i>			
Kompetenca e të nxënësit: <i>Nxënësi mëson për të nxënës;</i>			
Kompetenca qytetare: <i>Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.</i>			
Rezultatet e të nxënësit sipas kompetencave të fushës së orës mësimore:Nxënësi/ja:			
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Përshkruan pasojat e fvorshme ose jo të favorshme të një rezultati të lartë ose të ulët të kreditit personal. ☐ Shpjegon veprimet që shkaktojnë rezultatet e ulta dhe të larta të kreditit. 			
Fjalë kyçë: kredit,para,	Burimet: Teksti Qytetaria 7 ,foto të ndryshme.	Lidhja me fushat kurrikulare: Gjuha dhe komunikimi.	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve ERR (Evokim – Realizimi i kuptimit – Reflektim)			
Përshrimi kontekstual i situatës:			
Mësuesja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme në lidhje me arkat e kursimi ,bankat dhe kartat e kreditit.			
Zhvillimi i situatës:			
Pasi mësuesja u tregon fotot nxënësve u kërkon të diskutojnë me njëri-tjetrin për fotot.			
Veprimet e situatës:			
Nxënësit punojnë në grupe,dhe mundohet t'i përgjigjen pyetjeve të mëposhtme,rreth fotove:			
Grupi I- Cilat është mënyra më e mirë për të kursyer para?			
Grupi II- A i plotësojnë kartat e kreditit nevojat tonë?			
Grupi III- Përshkruani rolin e bankave?			
Vlerësimi i situatës:			
Situata quhet e realizuar kur nxënësit:			
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mësojnë të jenë të përgjigjeshëm; ➤ Shpjegojnë rëndësinë e të bankave në jetën e individit 			
Detyrë shtëpie:Hartimi i një buxheti personal.			

Libri i mësuesit

Fusha: Shoqëria dhe mjedisi	Lënda: Qytetari 7	Shkalla :3	Klasa : VII
Tema mësimore: 2.5 Reziqet e papritura dhe pakësimi i pasojave të tyre			
Situata e të nxënësit			
Foto të ndryshme në lidhje me tërmetet, me humbjet e parave në kazino, me humbjen e vendit të punës.			
Rezultatet e të nxënësit sipas kompetencave kyçë:			
Kompetenca e të menduarit: <i>Nxënësi mendon në mënyrë kritike dhe krijuese;</i>			
Kompetenca e të nxënësit: <i>Nxënësi mëson për të nxënë;</i>			
Kompetenca qytetare: <i>Nxënësi përkushtohet ndaj të mirës së përbashkët.</i>			
Rezultatet e të nxënësit sipas kompetencave të fushës së orës mësimore: Nxënësi/ja:			
<ul style="list-style-type: none"> □ Eksploroni pasojat dhe koston e rrezikut. □ Shpjegoni sesi sigurimi ofron një rrugë për pakësuar rrezikun financiar. 			
Fjalë kyçë: siguracion, rrezik financiar.	Burimet: Teksti Qytetaria 7 , foto të ndryshme.	Lidhja me fushat kurrikulare: Gjuha dhe komunikimi.	
Metodologjia dhe veprimtaritë e nxënësve ERR (Evokim – Realizimi i kuptimit – Reflektim)			
Përshrimi kontekstual i situatës: Mësuesja u tregon nxënësve disa foto të ndryshme në lidhje me tërmetet, me humbjet e parave në kazino, me humbjen e punës, aksidentet rrugore dhe zjarret masive.			
Zhvillimi i situatës: Pasi mësuesja u tregon fotot nxënësve u kërkon të diskutojnë me njëri-tjetrin për fotot.			
Veprimet e situatës: Nxënësit punojnë në grupe, dhe mundohet t'i përgjigjen pyetjeve të mëposhtme, rreth fotove: Grupi I- Cilat janë pasojat ekonomite të dukurie natyrore si tërmetet, përmbytjet? Grupi II- Cilat janë pasojat e humbjes së vendit të punës? Grupi III- Përshkruani rolin e siguracioneve të makinave në rastin e aksidenteve?			
Vlerësimi i situatës: Situata quhet e realizuar kur nxënësit: <ul style="list-style-type: none"> ➢ Mësojnë të jenë të përgjigjeshëm; ➢ Shpjegojnë rëndësinë e sigurimit financiar. 			

Test tremujori i tretë

LENDË: QYTETARI 7

GRUPI -A-

1. Shpjego termat e mëposhtëm: 5 pike

a-Interesa- _____

b-Stimul jomonetar _____

c-buxhet- _____

e-karte debitit- _____

f-rezultat i kreditit- _____

2. Tregoni dy arsyen perse duhet te perdorim karte krediti 2 pike

a. _____

b. _____

3. Si do te ndikonte te ju: -nje rezultat i larte krediti-Jepni shembuj 4 pike

4. Perse primi i sigurimit eshte me i madh per te moshuarit me disa semundje te gjata sese per te rinte e shendetshem . 3 pike

5. Kur njohim veten, ne njohim aftesite, interest, vlerat tonë. 3 pike

-Cilat prej tyre mendoni se jane me te rendesishme kur marrim vendime per karrieren tone

6. Interpretoni shprehjen:- **'Nuk ka rendesi sa fiton, por si i shpenzon dhe sa kursen!'** 4 pike

Nota	4	5	6	7	8	9	10
Piket	0-4	5-7	8-10	11-13	14-16	17-19	20-21

Libri i mësuesit

Test tremujori i tretë.

LENDË: QYTETARI 7

GRUPI –B-

KLASA: VII

SHKOLLA: 9-VJECARE KATUND I RI

1. Shpjego termat e mëposhtme: 5 pike

a-aftesi- _____

b-Stimul monetar _____

c-kosto oportune- _____

e-karte krediti- _____

f-te ardhura neto- _____

2. Tregoni dy arsyet perse duhet te perdorim karte debiti 2 pike

a. - _____

3. Si do te ndikonte te ju: -nje rezultat i varfer krediti- Jepni shembuj 4 pike

4. Cfare ndodh me parate e sigurimit, nese ju nuk semuren i ose lendoheni:

-A mendoni qe nuk ia vlen per te paguar per sigurimin tuaj: 3 pike

5. Kur njohim veten, ne njohim aftesite, interest, vlerat tona. 3 pike

-Cilat prej tyre mendoni se jane me te rendesishme kur marrim vendime per karrieren tone:

6. Interpretoni shprehjen:- **‘Nuk ka rendesi sa fiton, por si i shpenzon dhe sa kursen! ’** 4 pike

Nota	4	5	6	7	8	9	10
Piket	0-4	5-7	8-10	11-13	14-16	17-19	20-21

1 Shpjego termat e mëposhtme:

5 pike

a-Interesa- veprimitari/pasione qe ju pelqejne t`I beni realitet.

b-Stimul jomonetar - kur dikush kerkon te ndihmoje njerezit ne nevoje ose te studioje per t`u bere punonjes social.

c-buxhet- plani qe duhet te kemi per te bere shpenzimet tona

d-karte debiti- mundeson kalimin ne menyre elektronike te parave nga zoteruesi I kartes se kursimeve bankare.

e-rezultat i kreditit-kur banka regjistrion pagesat tuaja per te parashikuar mundesine qe ju keni per te shlyer nje borxh.

3.Tregoni dy arsyen perse duhet te perdorim karte krediti

1.Eshte e dobishme per emergjenca/blerje online

2.parate e marra hua paguhen me vone.

4.Si do te ndikonte te ju: -nje rezultat i larte krediti-Jepni shembuj

Nje rezultat i larte i kreditit tek ne do te ndikonte per te permiresuar jeten tone ne disa aspekte sepse ne do te arrinim te permbushnim nevoja ne fusha te caktuara si p.sh. te blinim makine,e cila do na sillte lehtesira per te gjithe familjen per te levizur me shpejte dhe me komod. Te arredonim shtepine e re, do na krijonte mundesi me te medha per te mobiluar shtepine tone me shpejte. Te studionim ne universitetet me te mire,do na krijonte mundesi te ishim me konkuries ne te ardhmen ne tregun e punes.

5.Perse primi i sigurimit eshte me i madh per te moshuarit me disa semundje te gjata sesa per te rintje e shendeteshem

Primi percaktohet shpesh here nga mosha e nje personi,nga shendetet dhe zakonet.Nje person I moshuar me diabet,qe pi duhan do te paguaje me shume per sigurimin shendetesor sesa nje I ri, I afte fizikisht qe nuk pi duhan.

6.Kur njohim veten,ne njohim aftesite,interest,vlerat tona. -Cilat prej tyre mendoni se jane me te rendesishme kur marrim vendime per karrieren tone.

Ne perzgjedhjen e karreires sime jane me te rendesishme:aftesite pasi shume nga keto aftesi ne I kemi mesuar ne shkolle dhe mund ti perdorim ne punen qe do te benim me vone.Aftesite tona vijne duke u rritur sa me shume shkollim te kryejme.

Libri i mësuesit

ÇELSI I TESTIT

Grupi B

1. Shpjego termat e mëposhtme:

a-Aftesi- jane talentet /zotesite tona.

b-Stimul monetar – arsimi i larte na jep mundesi te kemi një pune te sigurt dhe me shume te ardhura.

c-kosto oportune- eshte alternative tjeter me e mire nga e cila heqim dore,kur bejme një zgjedhje.

d-karte krediti- depozite bankare e kufizuar,e marre hua parapraktikisht,nga banka.

e-te ardhura neto-sasia e parave te mbetura,pasi jane zbritur te gjitha taksat.

3.Tregoni dy arsyё perse duhet te perdorim karte debiti

- parate jane te tonat/nuk paguajme interes
- parate zbriten menjehere nga llogaria jane e kursimit

4.Si do te ndikonte te ju: -nje rezultat i varfer krediti- Jepni shembuj

Rezultati i ulet i kreditit do te ndikonte te ne per keq pasi nuk do tem und te realizojme permiresimin e aspekteve te ndryshme te jetes sone ne fushat e percaktuara si p.sh: nuk do temund te shkonim me pushime,nuk do temund te blinim një shtepi te re apo te nderronim makinen.

5.Cfare ndodh me parate e sigurimit,nese ju nuk semuren i ose lendoheni:

-A mendoni qe nuk ia vlen per te paguar per sigurimin tuaj:

Ndodh qe personi qe ka paguar sigurimin,te mos i ndodh kurre një aksident,ose te mos semuret .Ne kete rast edhe pse ka paguar sigurimin,ai nuk do te marre parate nga kompania e sigurimit. Jo mendoj se ja vlen te paguash sigurimin pasi ate qe ka rezervuarjeta per ne nuk mund te parashikohet,asnjeherë s'eshte e tepert per te marre masa paraprake.

6.Kur njohim veten,ne njohim aftesite,interest,vlerat tona.

-Cilat prej tyre mendoni se jane me te rendesishme kur marrim vendime per karrieren tone:

Ne perzgjedhjen e karreires sime jane me te rendesishme:aftesite pasi shume nga keto aftesi ne i kemi mesuar ne shkolle dhe mund ti perdorim ne punen qe do te benim me vone.Aftesite tona vijne duke u rritur sa me shume shkollim te kryejme.